

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

91a

ŚWIĘTOKRZYSKI URZĄD WOJEWÓDZKI w Kielcach Oddział Obsługi Klienta	
Wysł. dnia	09.11.2018
L.dz. zał.	
Podpis	

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

PSZ.II.431.36.2018

Kielce, dnia 09.11.2018 r.

Pan Jarosław Stankiewicz
Dyrektora
Centrum Administracyjnego
Placówek dla Dzieci i Młodzieży
Ul. K. Walewskiego 6
28-362 Nagłowice

Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, przesyła wystąpienie pokontrolne z kontroli w trybie zwykłym przeprowadzonej w dniach 17-20 wrzesień 2018 r. w Placówce Socjalizacyjnej w Nagłowicach, ul. K. Walewskiego 6 oraz w Placówkach Opiekuńczo – Wychowawczych Nr 1, 2, 3, 4 w Nagłowicach, ul. K. Walewskiego 6/15, 6/16, 6/19, 6/18.

Kontrolą objęty został następujący zakres:

1. Przestrzeganie standardów opieki i wychowania.
2. Działania placówki na rzecz utrzymywania przez dzieci kontaktów z rodziną.
3. Zaspokajanie potrzeb dzieci i respektowanie ich praw.
4. Przestrzeganie przepisów określających zasady działania placówki.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie:

- art. 186 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 998).

Kontrolą objęty został stan aktualny na dzień kontroli, dotyczący funkcjonowania placówki i wychowanków.

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Powiatowego i Województwa w Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia, w składzie:

1. **Pani Anna Konieczna** – Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 02), upoważnienie nr 585/2018 z dnia 11.09.2018 r. – inspektor kierujący zespołem inspektorów.
2. **Pani Katarzyna Arendarska** - Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 01), upoważnienie nr 586/2018 z dnia 11.09.2018 r.
3. **Pani Alicja Saran** - Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 04), upoważnienie nr 587/2018 z dnia 11.09.2018 r.

Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta, w szczególności przez określenie stanu faktycznego oraz ujawnionych uchybień lub nieprawidłowości, a także zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień lub nieprawidłowości oraz wskazanie osób odpowiedzialnych za ich powstanie.

Placówki Opiekuńczo - Wychowawcze w Nagłowicach są jednostkami organizacyjnymi systemu pieczy zastępczej, prowadzonymi przez powiat jędrzejowski. Placówki funkcjonują w oparciu o odrębne Statuty przyjęte Uchwałą Rady Powiatu w Jędrzejowie Nr XXXIX/244/2014 r. z dnia 26 czerwca 2014 r. Organizację placówek oraz ich zadania określają Regulaminy Organizacyjne przyjęte Uchwałami Zarządu Powiatu w Jędrzejowie z dnia 16 lipca 2014 r. (Nr 125/367/2014 – POW nr 1, Nr 125/368/2014 - POW nr 2, Nr 125/369/2014 – POW nr 3, Nr 125/370/2014 – POW nr 4, Nr 125/371/2014 – Placówka Socjalizacyjna).

W wyniku kontroli stwierdzono, że stosowana przez Centrum nazwa jednej placówki, jest niezgodna z nazwą wskazaną na zezwoleniu wydanym przez Wojewodę Świętokrzyskiego. Używana przez Centrum nazwa to: „Placówka opiekuńczo-wychowawcza Nr 5”, natomiast w zezwoleniu nazwa placówki brzmi: „Placówka opiekuńczo-wychowawcza”.

Wszystkie placówki funkcjonują w formie wyodrębnionych lokali w ramach jednego budynku. Każda placówka stanowi odrębność organizacyjną, spełniającą warunki mieszkaniowe, o których mowa w rozporządzeniu MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, za wyjątkiem placówki nr 1 usytuowanej w starej części budynku, która wymaga prac remontowych (wilgoć w pokoju i na korytarzu,

łazienka i pokoje wymagają remontu). W związku z powyższym, dyrektor Centrum złożył wyjaśnienie pisemne (**zał. nr 2**), w którym oświadcza, że planuje likwidację tej placówki, ponieważ pozostałe cztery placówki zabezpieczą potrzeby powiatu.

Placówki w zakresie obsługi ekonomiczno-administracyjnej oraz organizacyjnej obsługiwane są przez Centrum Administracyjne Placówek dla Dzieci i Młodzieży.

Centrum działa w oparciu o Statut i Regulamin Organizacyjny. Statut został nadany Uchwałą Nr XXXIX/244/2014 Rady Powiatu w Jędrzejowie z dnia 26 czerwca 2014 r., natomiast Regulamin Organizacyjny Centrum został przyjęty Uchwałą Nr 125/366/2014 Zarządu Powiatu w Jędrzejowie z dnia 16 lipca 2014 r. Z Regulaminu Centrum (**zał. nr 3**) oraz z Załącznika do Uchwały Nr 14/26/2015 r. Zarządu Powiatu w Jędrzejowie z dnia 21.04.2015 r. (**zał. nr 4**) wynika, że jest ono jednostką budżetową oraz organizacyjną pomocy społecznej (§3 Regulaminu), która prowadzi kompleksową obsługę pięciu placówek opiekuńczo-wychowawczych, a także Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej, Ośrodka Interwencji Kryzysowej oraz Mieszkań Chronionych. Zarówno placówki, jak i pozostałe wyżej wymienione jednostki obsługiwane przez Centrum, mieszczą się w jednym budynku i na tej samej nieruchomości. Ponadto w tym samym budynku usytuowany został również Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, że naruszony został art. 106 ust. 2a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Z wyjaśnienia pisemnego dyrektora Centrum (**zał. nr 5**) wynika, że „Starosta poszukuje nowej lokalizacji dla Ośrodka Interwencji Kryzysowej”.

W czasie kontroli w placówkach umieszczonych było łącznie 45 dzieci (placówka nr 1 - 7 dzieci, placówka nr 2 - 11, placówka nr 3 - 11, placówka nr 4 - 9 i placówka socjalizacyjna - 7 dzieci), w wieku od 5 - 23 lat. W okresie objętym kontrolą w placówkach umieszczonych zostało łącznie 12 dzieci, w tym 5 poniżej 10 r. ż. W placówkach łącznie przebywa 10 dzieci w wieku poniżej 10 roku życia, w tym troje bez starszego rodzeństwa powyżej 10 roku życia, co jest niezgodne z art. 95 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Odnosnie dwóch wychowanków, w przypadku których sąd wydał postanowienie o umieszczeniu ich w placówce opiekuńczo-wychowawczej (**zał. nr 6**), dyrektor Centrum wystosował pismo do PCPR w Jędrzejowie (**zał. nr 7 i nr 8**) z prośbą o niezwłoczne uruchomienie procedury mającej na celu umieszczenie dzieci w rodzinnej formie pieczy zastępczej. Problem umieszczania dzieci poniżej 10 r. ż. w instytucjonalnej pieczy zastępczej poruszony został również w piśmie PCPR w Jędrzejowie

do Sądu Rejonowego w Jędrzejowie (**zał. nr 9**), w którym PCPR wskazywał, że na terenie powiatu są rodziny zastępcze do których sąd winien kierować dzieci poniżej 10 roku życia. Wśród dzieci jest 12 rodzeństw: 8 – dwuosobowych, 2 – trzyosobowe, 1 - czteroosobowe i 1 - pięcioosobowe. Większość dzieci pochodzi z powiatu jędrzejowskiego. Czwooro pochodzi z innych powiatów: skarżyskiego (2), pińczowskiego (1) i Skierniewic (1). Poprzednim miejscem pobytu dzieci był dom rodzinny w przypadku 40 wychowanków oraz rodzina zastępcza i rodzinny dom dziecka w przypadku 5 wychowanków.

W okresie objętym kontrolą, placówki opuściło 11 dzieci, z czego: 7 się usamodzieliło, 2 umieszczonych zostało w rodzinie zastępczej i 2 powróciło do domu rodzinnego, pod opiekę rodziców.

Przestrzeganie standardów opieki i wychowania.

Praca opiekuńczo – wychowawcza w placówkach opiera się na *Planach pracy* opracowanych na dany rok. W trakcie kontroli przeanalizowano plany placówek stwierdzając, że zawierają one m.in. zadania, o których mowa w art. 93 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ponadto w planach uwzględniono: formy realizacji zadań, osoby odpowiedzialne za realizację, a także osoby i instytucje współdziałające. Zadania realizowane są w ciągu całego roku w zależności od sytuacji dziecka, okoliczności, pory roku oraz indywidualnych potrzeb wychowanków.

Całodobową opiekę i wychowanie wychowankom placówek zapewnia wykwalifikowana kadra. Bezpośrednią opiekę nad wychowankami pełni łącznie 20 wychowawców. Ponadto w opiece nad dziećmi wychowawcy wspierani są przez specjalistów zatrudnionych w placówkach: pedagoga, psychologa i pracownika socjalnego.

W trakcie kontroli sprawdzono akta osobowe sześciu nowo przyjętych wychowawców, którzy zgodnie z art. 98 ust. 1 w/w ustawy posiadają odpowiednie kwalifikacje. W aktach osobowych w/w osób znajdowały się oświadczenia, o których mowa w art. 98 ust. 3 w/w ustawy. Ponadto dokumentacja zawierała również zakresy czynności wychowawców, w których brakowało daty ich podpisania. Powyższe braki zostały uzupełnione w trakcie kontroli.

Opieka nad wychowankami sprawowana jest zgodnie z grafikami ustalonymi na dany miesiąc, odrębnie dla każdej placówki. Dyżury wychowawców, w ciągu dnia sprawowane są przez jednego wychowawcę w godzinach: 06.00 – 14.00 oraz 14.00 – 22.00.

Natomiast opieka nocna sprawowana jest w godzinach od 22.00 do 6.00, wówczas zgodnie z zapisem § 11 ust. 2 rozporządzenia MPiPS w sprawie instytucjonalnej pieczy

zastępczej, dyżur w każdej placówce pełni 1 wychowawca. Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, iż opieka nocna sprawowana jest w sposób zapewniający bieżący i stały nadzór nad dziećmi, poprzez kilkukrotne obchody nocne, przeprowadzane przez wychowawcę dyżurującego. Dla wszystkich placówek opracowana została *Procedura Opieki Nocnej (zał. nr 10)*, zgodnie z którą do obowiązków osób pełniących dyżury nocne należy m.in.: regularna i systematyczna kontrola pokoi wychowanków, co najmniej trzy razy podczas dyżuru. Czynność tę wychowawcy odnotowują w *Zeszytach dyżurów nocnych*, który prowadzony jest dla każdej placówki oddzielnie i zawiera: datę, imię i nazwisko pełniącego dyżur oraz uwagi, w których odnotowywane są ważniejsze zdarzenia nocne.

Na podstawie informacji uzyskanych w trakcie kontroli od dyrektora Centrum i wychowawców ustalono, że samodzielnie opuszczają placówki mogą wychowankowie od 11 roku życia. Każdorazowe wyjście poza teren placówek ustalane jest z wychowawcą, który aktualnie pełni dyżur. Wówczas określane jest miejsce, do którego dziecko się udaje, cel wyjścia oraz dokładny czas powrotu. Wychowankowie, którzy posiadają telefony są w stałym kontakcie z wychowawcą. Placówki nie prowadzą dokumentacji dotyczącej wyjść i powrotów wychowanków. Zdaniem kontrolujących, placówki w ramach sprawowanego nadzoru nad wychowankami i zapewnienia im bezpieczeństwa powinny wprowadzić *Zeszyt wyjść wychowanków*, w którym odnotowywane będą następujące dane: data, imię i nazwisko wychowanka, godzina wyjścia, miejsce do którego wychowanek się udaje, podpis wychowanka i wychowawcy będącego na dyżurze, faktyczna godzina powrotu do placówki oraz uwagi.

Ponadto w trakcie kontroli stwierdzono, że w placówkach nie jest prowadzona dokumentacja, w której odnotowywane byłyby bieżące sprawy związane z funkcjonowaniem wychowanków i placówki. Jedynie placówka nr 1 prowadzi dla każdego wychowanka zeszyt, w którym odnotowywane są istotne informacje dot. funkcjonowania wychowanka w placówce i poza nią, np.: kontakty z rodzicami, wywiadówki, wizyty u lekarzy, wyjazdy na wycieczki, zawody sportowe, oceny szkolne itp. Zeszyty uzupełniane są na bieżąco.

Każda placówka posiada odrębny system nagród i kar. W trakcie kontroli przeanalizowano dokumentację w tym zakresie stwierdzając, że:

- regulamin oddziaływań wychowawczych w placówce nr 1 (**zał. nr 11**) – podpisany jest przez wychowanków, brak w nim natomiast daty opracowania i zatwierdzenia przez dyrektora Centrum oraz wychowawców. W dokumencie należy doprecyzować również zapisy dot. kar (*zawieszenie lub zmniejszenie kieszonkowego* – na jaki okres? oraz *pozbawienie*

przywilejów na które wychowanek wcześniej zapracował. Postępowanie takie jest nie wychowawcze);

- regulamin oddziaływań wychowawczych placówki nr 2 (**zał. nr 12**) – dokument podpisany jest przez dyrektora Centrum, wychowawcę. Brakuje natomiast daty opracowania regulaminu oraz szczegółowych zapisów dot. zawieszenia kieszonkowego (na jaki okres) i zakazu wyjścia poza placówkę w czasie wolnym (zakaz wyjść nie powinien dotyczyć kontaktów z rodziną);
- regulamin przyznawania kar i nagród wychowankom w placówce nr 3 (**zał. nr 13**) – dokument podpisany jest przez wychowanków, brak natomiast podpisu dyrektora Centrum, wychowawcy/ów oraz daty opracowania. W regulaminie należy doprecyzować zapisy dot. kar (pkt od 5 do 7) określając czas na jaki zostaje wyznaczona kara;
- procedura wychowawcza obowiązująca w placówce nr 4 (**zał. nr 14**) – dokument nie jest zatwierdzony przez dyrektora Centrum, brakuje daty opracowania oraz podpisów wychowanków i wychowawców. W regulaminie należy doprecyzować również zapisy § 6 pkt 5 i 6 określając czas na jaki zostaje nałożona kara;
- kary i nagrody w placówce socjalizacyjnej (**zał. nr 15**) - dokument podpisany jest przez wychowanków, brak daty opracowania i podpisu wychowawcy/ów oraz dyrektora Centrum. W dokumencie należy doprecyzować zapisy dot. zmniejszenia kieszonkowego i ograniczenia korzystania z różnego rodzaju zajęć rozrywkowych na terenie placówki lub poza nią określając czas na jaki zostaje nałożona kara.

Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli wynika, że wychowankowie są informowani o rodzajach nagród i kar na bieżąco, jak również o okresie trwania kary poprzez rozmowy indywidualne i grupowe. Wychowankowie w rozmowie potwierdzili znajomość kar i nagród. Wiedzą również za co można je otrzymać.

Placówki opiekuńczo – wychowawcze w ramach sprawowanego nadzoru nad wychowankami wprowadziły szereg dokumentów dot. bezpieczeństwa i opieki, m.in.:

- *Procedura postępowania w przypadku samowolnego oddalenia się wychowanka z placówki opiekuńczo – wychowawczej .*
- *Procedura odwoławcza jaką dysponują wychowankowie Placówek (...) - dokument dot. odwołania od nałożonej kary.*
- *Procedura postępowania, gdy wychowanek używa alkoholu i innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji.*

Wychowankowie złożyli własnoręczne podpisy pod oświadczeniami, że zostali zapoznani z obowiązującymi procedurami. Wszystkie procedury zatwierdzone zostały przez dyrektora Centrum, a ich zapisy nie budzą zastrzeżeń kontrolujących.

W ramach sprawowanej opieki, w czerwcu 2017 r. wśród wychowanków placówek przeprowadzono *Ankiety*, której celem było badanie samopoczucia wychowanków oraz poczucia bezpieczeństwa w placówce. Udział w badaniu wzięło 33 podopiecznych. Z analizy *Ankiety* wynika, że spośród wychowanków objętych badaniem, 31 wskazało, że w placówce czuje się bezpiecznie, 28 – że przestrzegane są ich prawa. Natomiast na pytanie *co chciałbyś zmienić w swojej placówce?* – 26 wychowanków udzieliło odpowiedzi że *nic*. Ponadto kilkoro dzieci zgłosiło, że chciałoby odrabiać lekcje po przyjściu ze szkoły nie czekając na „odrabianki”.

Wyniki *Ankiety* posłużyły dyrektorowi do wypracowania lepszych rozwiązań w codziennej pracy z dziećmi oraz zwiększenia ich bezpieczeństwa i dobrego samopoczucia, np.: możliwość odrabiania lekcji w czasie odpowiednim dla wychowanka.

Z analizy dokumentacji wychowanków oraz informacji przygotowanych przez dyrektora na okoliczność kontroli wynika, że obecnie w placówkach problemy wychowawcze sprawia 8 wychowanków. Są to dzieci nadpobudliwe, z ADHD i FAS, sprawiające trudności wychowawcze zarówno w szkole jak i w placówce (m.in.: wagary, wulgaryzmy, spożywanie alkoholu, samowolne opuszczanie placówki). Wychowankowie objęci są wsparciem psychologicznym i pedagogicznym. Z wychowankami przeprowadzane są rozmowy indywidualne w trakcie których motywowani są do poprawy zachowania. Ponadto w każdej placówce funkcjonuje *Zespół wychowawczy*, na którym omawiane są aktualnie występujące problemy wychowawcze oraz konstruowane są sposoby i metody ich rozwiązania (np.: większa współpraca ze szkołą, udział wychowanków w terapii w PPP, rozmowy dyscyplinujące w Sądzie). W skład zespołu wchodzi: dyrektor Centrum, pedagog, psycholog, pracownik socjalny i wychowawcy z danej placówki. Z każdego spotkania sporządzany jest protokół oraz lista obecności (**zał. nr 16**).

Jednym z zadań placówki opiekuńczo – wychowawczej jest przygotowanie dziecka do usamodzielnienia. Działania w tym zakresie wskazane są w diagnozie psychofizycznej dziecka (§ 14 ust.4 pkt 5 rozporządzeniu w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej) oraz w planie pomocy dziecku jako jeden z celów pracy z wychowankiem (§ 15 ust.3 pkt 2 w/w rozporządzenia).

W Placówkach opracowany został dokument pn. "ABC Usamodzielnienia", w którym zawarto najważniejsze informacje dotyczące procesu usamodzielnienia wychowanków. W trakcie kontroli przeanalizowano dokument stwierdzając, że w treści znajdują się nieaktualne zapisy, które należy dostosować do aktualnie obowiązujących przepisów.

Z analizy dokumentacji wynika, że w trakcie procesu usamodzielnienia jest 14 wychowanków, w tym 10 wychowanków ma wyznaczonego opiekuna usamodzielnienia zgodnie z art. 145 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W przypadku pozostałych 4 wychowanków, dyrektor Centrum złożył stosowne wyjaśnienia (**zał. nr 17 i 18**), z których wynika, że: jedna z wychowanek ma wyznaczonego opiekuna, a dokumentacja potwierdzająca ten fakt znajduje się w PCPR w Jędrzejowie (w trakcie kontroli dostarczono w/w dokumenty), druga wskazała opiekuna z PCPR w Skarżysku Kam., gdyż stamtąd pochodzi, i tam zostaną w najbliższym czasie dopełnione wszelkie formalności. Trzecia z osób usamodzielnianych na opiekuna usamodzielnienia wskazała lidera z placówki nr 1, a stosowana dokumentacja zostanie przekazana do PCPR w Jędrzejowie. Natomiast czwarta z osób aktualnie przebywa na ucieczce i w związku z tym nie ma możliwości rozpoczęcia procesu usamodzielnienia w przewidywanym ustawowo terminie, o czym zostało poinformowane PCPR w Jędrzejowie (**zał. nr 19**).

Podczas kontroli przeanalizowano *Indywidualne Programy Usamodzielnienia*, które zostały opracowane dla 7 wychowanków i przekazane do PCPR w Jędrzejowie celem zatwierdzenia (**zał. nr 20**). Pozostałe *Programy* będą sukcesywnie opracowane zgodnie z zapisem art. 145 ust. 4 w/w ustawy *co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności*. Opracowane *Programy* zawierają: podstawowe dane wychowanka i jego rodziny, plan realizacji zdań związanych z usamodzielnieniem np.: uzyskanie pomocy rzeczowej i finansowej w ramach usamodzielnienia, pomoc w znalezieniu pracy oraz uzyskaniem prawa jazdy i innych kwalifikacji zawodowych, a także oświadczenia i zobowiązania opiekuna usamodzielnienia oraz usamodzielnianego wychowanka wynikające z realizacji postanowień zawartych w *Programie*.

Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, że placówki na rzecz usamodzielnianych wychowanków podejmują następujące działania: informują wychowanków o rozpoczynającym się procesie usamodzielnienia, w tym oferują pomoc w wyznaczeniu opiekuna usamodzielnienia i opracowaniu programu, pomoc w złożeniu wniosku o przyznanie pomocy rzeczowej i finansowej na usamodzielnienie po opuszczeniu placówki, pomoc w złożeniu wniosku o przydział mieszkania socjalnego oraz zarejestrowanie się w PUP. Ponadto, placówki podejmują wobec wychowanków działania mające na celu

przygotowanie ich do samodzielnego życia (uczą samodzielnego załatwiania spraw w instytucjach np.: poczta, bank, uczą czynności samoobsługowych tj.: gotowanie, pranie, szycie, prasowanie, itp.).

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że placówki opiekuńczo – wychowawcze w Nagłowicach w sposób odpowiedni zapewniają dzieciom i młodzieży opiekę i wychowanie, zgodnie ze standardami określonymi w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz rozporządzeniu w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Uwagi osób kontrolujących w tym zakresie, dotyczą: zapisów w regulaminach nagród i kar, które należy doprecyzować i uzupełnić zgodnie z sugestiami zawartymi w wystąpieniu pokontrolnym; braku dokumentacji dotyczącej wyjść wychowanków poza teren placówek oraz bieżącego funkcjonowania placówek; nieterminowego wyznaczania opiekunów usamodzielnienia.

Zadanie realizowane prawidłowo z uchybieniami.

Działania placówki na rzecz utrzymywania przez dzieci kontaktów z rodziną.

Sytuacja prawna wychowanków umieszczonych w poszczególnych placówkach przedstawia się następująco:

- placówka nr 1 – w przypadku 7 dzieci, rodzice posiadają ograniczoną władzę rodzicielską; wychowankowie nie zostali zgłoszeni do ośrodka adopcyjnego;
- placówka nr 2 – 11 wychowanków ma uregulowaną sytuację prawną i zostali oni zgłoszeni do ośrodka adopcyjnego;
- placówka nr 3 – w przypadku 6 dzieci, rodzice są pozbawieni władzy rodzicielskiej, 4 zostało zgłoszonych do ośrodka adopcyjnego, dwie dziewczynki nie wyraziły zgody na adopcję; 5 dzieci ma nieuregulowaną sytuację prawną (w przypadku 3 dzieci matka ma ograniczoną władzę rodzicielską, a ojciec jest pozbawiony władzy rodzicielskiej w stosunku do 3 dzieci, w przypadku jednego wychowanka ojciec nie żyje i jednego – ojciec jest nieznan);
- placówka nr 4 – rodzice 5 dzieci pozbawieni są praw rodzicielskich, a dzieci zgłoszone zostały do ośrodka adopcyjnego; w przypadku jednego wychowanka ojciec ma ograniczoną władzę, a matka pozbawioną; w przypadku kolejnego wychowanka – matka nie żyje, ojciec ma ograniczoną władzę rodzicielską; w przypadku 1 wychowanka – matka nie żyje, ojciec jest pozbawiony władzy rodzicielskiej – dziecko

zgłoszone do ośrodka adopcyjnego; natomiast w sytuacji jednego wychowanka ojciec nie żyje, matka ma ograniczone prawa rodzicielskie, ale toczy się postępowanie z urzędu o pozbawienie praw;

- placówka socjalizacyjna – w placówce przebywa 7 dzieci, których sytuacja prawna jest nieuregulowana: dwuosobowe rodzeństwo – matka ma ograniczoną władzę rodzicielską a ojciec jest pozbawiony; dwuosobowe rodzeństwo – oboje rodzice mają ograniczoną władzę, od maja 2018 r. toczy się postępowanie dot. pozbawienia praw rodzicielskich; dwuosobowe rodzeństwo – ojciec ma ograniczone prawa, a matka jest pozbawiona; w przypadku jednej wychowanki władza rodzicielska obojga rodziców została ograniczona jeszcze przed umieszczeniem dziecka w placówce;

Z analizy dokumentacji prowadzonej w/w zakresie należy stwierdzić, że placówki umożliwiają wychowankom utrzymywanie przez nich kontaktów z rodzicami, członkami rodzin i osobami bliskimi. Kontakt utrzymywany jest zarówno podczas odwiedzin w placówkach, jak i rozmów telefonicznych, urlopowań do domów, które odbywają się za zgodą sądu. Regularne (1 raz w miesiącu), osobiste kontakty z rodzicami/osobami bliskimi utrzymuje 37 wychowanków, natomiast sporadyczny kontakt z członkami rodziny/osobami bliskimi utrzymuje 7 dzieci. Jedna wychowanka nie utrzymuje kontaktów z rodzicami i osobami bliskimi. Informacje dot. kontaktów dzieci z osobami bliskimi odnotowywane są przez wychowawców głównie w *kartach pobytu wychowanka (zał. nr 21)*. W trakcie kontroli stwierdzono brak dokumentacji w tym zakresie prowadzonej przez pracownika socjalnego.

Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli wynika, że w stosunku do 34 wychowanków rodzice lub osoby bliskie otrzymują pozwolenia z sądu na urlopowanie w weekendy, wakacje, ferie oraz dni świąteczne. Urlopowania nadzorowane są przez wychowawców.

W trakcie kontroli przeanalizowano również dokumentację dotyczącą zasadności dalszego pobytu wychowanków w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Zgodnie z art. 136 – 138 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2018 poz. 998) w placówce winien działać zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, który dokonuje oceny dziecka w celu:

- ustalania aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka,
- analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną,
- modyfikowania planu pomocy dziecku,

- monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie,
- oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb,
- oceny możliwości powrotu dziecka do rodziny lub umieszczenia go w rodzinnej pieczy zastępczej,
- informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów o systemie oświaty, działalności leczniczej lub pomocy społecznej.

Zespół winien dokonywać okresowej oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb – nie rzadziej niż co pół roku, a w przypadku dziecka poniżej 3 lat nie rzadziej niż co trzy miesiące. Po dokonaniu okresowej oceny sytuacji dziecka, zespół powinien sformułować na piśmie wniosek dotyczący zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce i przesłać go do sądu.

W trakcie kontroli przeanalizowano dokumentację dotyczącą okresowej oceny sytuacji dzieci, z której wynika, że w każdej z pięciu placówek działa zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka. W skład zespołu wchodzi: dyrektor, pracownik socjalny, pedagog, psycholog i wychowawcy. Ponadto na spotkania zespołu zapraszani są m.in.: przedstawiciel PCPR w Jędrzejowie, pracownicy ośrodków pomocy społecznej z terenu gminy, z której pochodzą wychowankowie, nauczyciele i wychowawcy ze szkół, do których uczęszczają dzieci.

Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli wynika, że pierwsze posiedzenie stałego zespołu odbywa się w przeciągu dwóch tygodni po przyjęciu dziecka do placówki. W roku 2017 w każdej z pięciu placówek odbyły się po dwa zespoły, na których dokonano oceny dalszej zasadności pobytu wychowanków w placówce. Ponadto dodatkowe posiedzenia odbyły się w placówce nr 1, nr 4 oraz w placówce socjalizacyjnej i dotyczyły przyjęcia nowych dzieci. Natomiast w 2018 r., zespół w każdej z placówek zbierał się dwukrotnie dokonując zasadności dalszego pobytu w placówce wszystkich wychowanków. Oprócz tego posiedzenia zespołu odbywały się w związku z przyjęciem nowych dzieci.

W trakcie posiedzeń, zespół omawiał sytuację szkolną, zdrowotną, rodzinną wychowanków, ich funkcjonowanie w placówce i poza nią, a także problemy opiekuńczo-wychowawcze, jakie sprawiają. Z analizy zapisów w protokołach wynika, że dalszy pobyt w placówkach jest zasadny w przypadku wszystkich wychowanków (**zał. nr 22**).

Z każdego posiedzenia sporządzane są protokoły wraz z listą obecności, które zawierają najistotniejsze informacje dotyczące sytuacji omawianych wychowanków.

Po ostatnich posiedzeniach, które odbyły się w dniach: 8.06.2018 r. (placówka nr 1), 15.06.2018 r. (placówka nr 2), 18.06.2018 r. (placówka nr 3), 19.06.2018 r. (placówka nr 4) i

20.06.2018 r. (placówka socjalizacyjna) przesłano do sądu jedynie wnioski z placówki nr 3. W trakcie kontroli sporządzono stosowne wnioski dot. wychowanków placówki nr 4 i placówki socjalizacyjnej.

Podsumowując stwierdzić należy, że zadanie dotyczące działań placówki na rzecz utrzymywania przez dzieci kontaktów z rodziną realizowane jest prawidłowo. Zastrzeżenia osób kontrolujących dotyczą natomiast funkcjonowania zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w zakresie nie przysyłania wniosków do sądu po dokonaniu okresowej oceny sytuacji dziecka.

Zaspokajanie potrzeb dzieci i respektowanie ich praw.

Zgodnie z § 18 rozporządzenia MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. nr 292, poz. 1720), placówka zaspakaja potrzeby dzieci, poprzez zapewnienie im:

1. Pokoi mieszkalnych:

Placówka nr 1 (zał. nr 23) - dysponuje 7 pokojami (w tym jednym wolnym). W pięciu pokojach mieszka po jednym wychowanku, a jeden pokój zamieszkuje dwuosobowe rodzeństwo. Pokoje dzieci były wyposażone w podstawowe meble, tj.: tapczany, szafy, regały, biurka, lusterka, krzesła, lampki nocne, a także w dywany i firanki w oknach. Ponadto znajdowały się w nich gry i zabawki dostosowane do potrzeb i wieku dzieci. W szafkach i szafach znajdowały się: odzież, bielizna i środki higieny osobistej. Ubrania były poukładane i utrzymane w czystości. W pokojach było dość czysto. W jednym pokoju w rogu ściany widoczne było zagrzybienie, natomiast w innym na ścianie odchodziła farba. W pokojach brak było wieszaków na ręczniki, które podczas oględzin zawieszono na kaloryferach. W trakcie oględzin w placówce przebywał jeden wychowanek, który nie poszedł do szkoły ze względu na chorobę.

Placówka nr 2 (zał. nr 24) - dysponuje 6 pokojami, z czego w trzech mieszka po jednym wychowanku, w dwóch po troje dzieci (w tym jedno rodzeństwo) i w jednym dwoje wychowanków. Pokoje dzieci były wyposażone w podstawowe meble (tapczany, szafy, regały, stoliki, biurka, krzesła, lampki nocne), a także: dywany, firany w oknach, kwiaty i in. elementy wystroju. W pokojach znajdowały się również zabawki, książki i gry, dostosowane do wieku dzieci. Odzież i bielizna przechowywane były w szafach i komodach, poskładane i czyste. Środki higieny osobistej i kosmetyki znajdowały się w szafkach w pokojach, a część

była również w łazience. W tapczanach znajdowała się zużyta nieestetycznie wyglądająca pościel, którą zdaniem kontrolujących należałoby wymienić. Po oględzinach, dyrektor Centrum poinformował kontrolujących o tym, że poszewki zostały wymienione. Pokoje są zadbane, utrzymane w czystości i estetycznie urządzone.

Placówka nr 3 (zał. nr 25) - dysponuje 6 pokojami dla wychowanków. W jednym pokoju mieszka troje dzieci, w trzech pokojach mieszka po dwoje dzieci, natomiast w dwóch po jednym wychowanku. Pokoje wyposażone są w podstawowe meble (tapczany, regały, biurka, szafy, szafki, półki, krzesła, stoliki, lampki nocne), a także w dywany, firany, kwiaty i in. elementy wystroju, zabawki, gry i książki. Odzież i bielizna przechowywane w szafach i komodach – poskładane i utrzymane w czystości. Środki czystości i kosmetyki znajdowały się w pokojach w szafkach. W jednym pokoju były brudne meble oraz podłoga za meblami. W niektórych pokojach w użyciu były zniszczone poszewki na pościel. W jednym pokoju uszkodzone były płytki podłogowe. Poza tym w pozostałych pokojach panował porządek i były one estetycznie urządzone. W dwóch pokojach były zwierzęta: w jednym pokoju królik i chomik, a w drugim dwa króliki. Z rozmowy z dyrektorem Centrum wynika, że zwierzęta nie były konsultowane u weterynarza. W związku z powyższym, kontrolujący zobligowali dyrektora do niezwłocznego udania się ze zwierzętami do weterynarza, do czego dyrektor zobowiązał się na piśmie (**zał. nr 26**). W jednym pokoju znajdowało się akwarium z rybkami.

Placówka nr 4 (zał. nr 27) - do dyspozycji wychowanków przeznaczonych jest 6 pokoi. W czterech pokojach mieszka po dwóch wychowanków, jeden pokój zamieszkuje jedna osoba, a jeden pokój jest wolny. Pokoje wychowanków urządzone są podobnie jak w pozostałych placówkach, w niezbędne meble (tapczany, szafki, biurka, krzesła, stoliki, szafy, lampki nocne). Poza tym w pokojach są firanki, dywany, kwiaty i in. elementy wystroju, a także książki, gry i zabawki. Ściany w pokojach zostały odświeżone (pomalowane). Pokoje były czyste i estetycznie urządzone. Pościel wychowanków utrzymana w dobrym stanie. W szafach i szafkach przechowywana jest czysta, poskładana odzież i bielizna. Środki higieny osobistej i kosmetyki przechowywane są w pokojach, a część także w łazienkach.

Placówka socjalizacyjna (zał. nr 28) - dysponuje 4 pokojami. W trzech mieszka po dwoje wychowanków, natomiast jeden jest wolny. Pokoje wyposażone w podstawowe meble (tapczany, biurka, regały, szafki, szafy, lampki nocne, krzeselka). Ponadto w pokojach

znajdowały się: dywany, rolety w oknach, kwiaty, książki, zabawki i gry. Pokoje urządzone estetycznie i utrzymane w czystości. W ostatnim czasie odświeżone zostały ściany (pomalowane). W szafach i szafkach znajdowała się odzież i bielizna poukładana i czysta. W tapczanach była czysta i estetycznie wyglądająca pościel.

Podczas oględzin placówek zwrócono uwagę na konieczność wymiany niektórych tapczanów w pokojach dzieci, ze względu na ich zużycie (wygniecione materace).

2. Łazienek z miejscem do prania i suszenia rzeczy osobistych i toalet, w ilości umożliwiającej korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny.

Każda z placówek dysponuje łazienkami z umywalkami, miejscem do prania, toaletami oraz miejscem do suszenia (poza placówką nr 1, w której jest osobna suszarnia).

Placówka nr 1 - dysponuje dwoma łazienkami, w których są trzy umywalki, dwa natryski oraz trzy toalety. W trakcie oględzin skontrolowano stan jednej łazienki, w której znajdowały się dwie umywalki, dwie toalety (zamykane) oraz wanna, natrysk i środki piorące. Przy wannie nie było zasłonki. W oknach łazienki brakowało osłon, które zapewniałyby intymność podczas korzystania z nich. Szczoteczki do zębów znajdowały się w jednym kubku i były nieoznaczone. W łazience było czysto.

Placówka nr 2 - w placówce znajduje się jedna łazienka, w której wychowankowie mają do dyspozycji trzy umywalki, dwa natryski, oraz dwie toalety (zamykane). Podobnie jak w przypadku placówki nr 1 – brak osłon w oknach łazienki oraz nieuporządkowane szczoteczki do zębów. W łazience znajdowały się pralka, środki do prania, kosz na bieliznę, a także miejsce na ręczniki dla dzieci. Łazienka została generalnie wyremontowana. W łazience panował porządek.

Placówka nr 3 - dysponuje dwoma łazienkami. Podczas kontroli dokonano oględzin jednej łazienki, w której znajdowały się: trzy umywalki, natrysk i dwie toalety. W jednej toalecie oraz prysznicu brakowało zamka w drzwiach oraz zasłon w oknach łazienki. Ponadto w łazience znajdowała się pralka, suszarka, kosz na brudną odzież, wieszaki na ręczniki i środki piorące. Łazienka została generalnie wyremontowana. W łazience było czysto.

Placówka nr 4 - posiada łazienkę z natryskiem, dwoma toaletami i trzema umywalkami. Łazienka wyposażona w wieszaki na ręczniki, pralkę, kosz na brudną odzież, suszarkę, środki do prania. W drzwiach toalet brakowało zamków, a w oknach zasłon. Łazienka wymaga remontu ze względu na nieestetyczny wygląd.

Placówka socjalizacyjna - posiada dwie łazienki. Podczas kontroli dokonano oględzin łazienki, w której znajdowały się: trzy umywalki, natrysk i dwie toalety. W drugiej łazience znajdowały się trzy umywalki oraz dwie toalety. Ponadto w skład wyposażenia łazienki wchodziły: wieszaki na ręczniki, pralka, suszarka, kosz na odzież do prania i środki piorące. W oknach łazienki brak było osłon zapewniających intymność podczas korzystania. Łazienka niedawno została wyremontowana.

3. Miejsca do nauki.

Wychowankowie odrabiają lekcje i uczą się w swoich pokojach. Mogą również odrabiać lekcje w aneksach kuchennych oraz w salonach, którymi dysponują poszczególne placówki. Pomieszczenia te są odpowiednio wyposażone w stoły, krzesła, pomoce edukacyjne.

4. Miejsca do przygotowywania posiłków, zapewniającego odpowiednie warunki do przechowywania i obróbki żywności.

Każda z placówek posiada aneks kuchenny, w którym dzieci mogą spożywać posiłki i samodzielnie je przygotowywać. Aneksy wyposażone są w kuchenki gazowe wraz z piekarnikiem, mikrofalę, tostery, lodówki, czajniki elektryczne, suszarki na naczynia, zlewozmywaki, naczynia kuchenne, a także stoły i krzesła. W kuchniach znajdowały się produkty spożywcze do dyspozycji wychowanków, m. in.: świeże pieczywo, jajka, wędlina, masło, dżem, mleko, ser, śledzie i konserwy rybne, jogurty, ogórki. Ponadto dla wychowanków dostępne były również produkty takie jak: płatki, herbata, cukier, kisiel, budyń, makaron i słodycze. Wychowankowie potwierdzili w rozmowie, że mają całodobowy dostęp do aneksów kuchennych.

W placówce nr 1 należałoby wymienić suszarkę na naczynia, ponieważ ta z której korzystano jest zanieczyszczona i zakamieniona. Toster i lodówka również nie były utrzymane w czystości i zdaniem kontrolujących wymagają dokładnego mycia. Podczas oględzin zwrócono także uwagę na stan czystości krzeseł w placówce nr 3, które były zabrudzone jedzeniem. Ponadto w części jadalnej w podłodze były uszkodzone panele.

5. Wspólnej przestrzeni mieszkalnej, w której można spożywać posiłki, stanowiącej miejsce spotkań i wypoczynku.

Wychowankowie placówek spożywają posiłki w aneksach kuchennych, w których znajdują się stoły i krzesła. Miejscem spotkań i wypoczynku w każdej placówce są salony odpowiednio wyposażone w: kanapy, małe stoliki, stoły i krzesła, TV, regały, a także fotele, książki, zabawki i gry. Wszystkie salony, poza salonem w placówce nr 1 były zadbane, estetycznie urządzone i utrzymane w czystości. Ponadto w oknach zawieszono były ozdobne zasłony i firany, na podłodze leżały dywany, było dużo kwiatów oraz innych elementów dekoracyjnych, które sprawiały, że było w nich przytulnie. W salonie w placówce nr 1, kontrolujący zwrócili uwagę na zabrudzony dywan, który został odkurzony w trakcie kontroli, a na balkonie znajdowały się niedopałki papierosów, które również zostały uprzątnięte w trakcie kontroli.

Placówka nr 1 dysponowała dodatkowo pokojem dziennym wyposażonym także w komputery wraz z biurkami i krzesłami oraz konsolę PlayStation i rowerek stacjonarny.

6. Wyżywienia dostosowanego do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia dziecka i dostępu przez całą dobę do podstawowych produktów żywnościowych oraz napojów.

Każda placówka zapewnia wychowankom 5 posiłków dziennie, tj.: śniadanie, drugie śniadanie, obiad, podwieczorek oraz kolację. Posiłki są dostosowane do wieku rozwojowego i aktualnych potrzeb dzieci. Dzienna stawka żywieniowa na jednego wychowanka wynosi 9, 73 zł. obiady przygotowywane są przez kuchnię funkcjonującą w placówce. Natomiast śniadania i kolacje wychowankowie przygotowują samodzielnie (młodsze dzieci z pomocą wychowawcy lub sami wychowawcy). W soboty i niedziele, wychowankowie pieką ciasta, zapiekanki, smażą frytki, robią sałatki i przygotowują inne potrawy.

W trakcie kontroli przeanalizowano jadłospisy za okres od 02.04.2018 r. - 25.06.2018 r. Stwierdzono, że produkty, z których przygotowywane są śniadania oraz kolacje są mało zróżnicowane (**zał. nr 29**). Są to np. pieczywo mieszane, masło, wędlina jednego rodzaju oraz warzywo jednego rodzaju (ogórek lub pomidor). Dzieci w rozmowie z kontrolującymi przyznały, że posiłki, które zapewniają placówki są smaczne i w odpowiedniej ilości.

W trakcie oględzin placówek, okazało się, że oprócz ww. produktów dzieci w aneksach kuchennych mają inne produkty (opisane w pkt. 4), do których mają dostęp przez całą dobę i mogą z nich przygotowywać drugie śniadanie do szkoły.

7. Dostępu do opieki zdrowotnej, a także produktów leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych wraz z pokryciem udziału środków własnych dziecka – do wysokości limitu przewidzianego w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Wychowankowie mają zapewniony dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej w Przychodni PROMED w Nagłowicach.

Wychowankowie placówek korzystają również ze specjalistycznej opieki:

placówka nr 1 - 1 wychowanek jest pod opieką lekarza laryngologa i audiologa ze względu na obustronny niedosłuch; 1 wychowanek jest pod opieką poradni zdrowia psychicznego ze względu na zaburzenia emocjonalne;

placówka nr 2 - 2 wychowanków jest pod opieką poradni zdrowia psychicznego (jeden ze względu na ADHD, FAS, zaburzenia opozycyjno – buntownicze oraz zaburzone więzi, drugi ze względu na zaburzenia emocjonalne); 2 wychowanków jest pod opieką poradni okulistycznej z powodu wady wzroku; 1 wychowanek leczy się w poradni urologicznej (leczenie odpływów pęcherzowo – nerkowych);

placówka nr 3 - 2 dzieci leczy się w poradni zdrowia psychicznego (ADHD okresowo nasilone zachowania opozycyjno – buntownicze oraz drugi stany depresyjne); 2 wychowanków w poradni okulistycznej; 1 wychowanek w poradni otolaryngologicznej (głuchota czuciowo nerwowa jednostronna bez upośledzenia słuchu po stronie przeciwnej);

placówka nr 4 - 2 wychowanków leczy się w poradni alergologicznej (1 alergia i astma oskrzelowa, 1 alergia);

placówka socjalizacyjna - 1 wychowanek leczy się w poradni neurologicznej (niskorosłość, wolniejszy rozwój), 1 wychowanek leczy się w poradni zdrowia psychicznego oraz w poradni neurologicznej (padaczka).

Dokumentacja medyczna wychowanków czterech placówek znajdowała się w teczkach osobowych dzieci. Były to wpisy w kartach pobytu wychowanków odnośnie wizyt w poradniach, konsultacji specjalistycznych, a także karty leczenia szpitalnego. Placówka nr 5 prowadziła osobną teczkę zawierającą dokumentację medyczną wychowanków (karty leczenia szpitalnego, książeczki zdrowia dziecka). Natomiast placówka nr 1, w przypadku wychowanków wymagających szczególnej uwagi ze względu na stan zdrowia,

gromadzi dokumentację w teczce, która znajduje się w biurku wychowawcy (zał. nr 30). Ponadto placówka ta dodatkowo dla każdego wychowanka prowadzi zeszyt (zał. nr 31), w którym wychowawcy zapisują istotne dla dziecka informacje dotyczące m.in.: zdrowia dziecka (o chorobie dziecka i dawkowaniu leków).

Spośród wszystkich wychowanków placówek - 5 posiada orzeczenie o niepełnosprawności bądź o stopniu niepełnosprawności (w tym: jeden z placówki nr 1, jeden z placówki nr 2, dwoje z placówki nr 3 i jeden z placówki socjalizacyjnej)

Wychowankowie placówek w okresie kontroli nie korzystali z produktów spożywczych specjalnego przeznaczenia. Troje wychowanków korzysta z okularów (dwoje z placówki nr 1 i jeden z placówki nr 3), jeden wychowanek placówki nr 3 nosi aparat słuchowy.

Na dzień kontroli 5 dzieci z placówek przyjmowało leki psychotropowe (w tym: jedna wychowanka z placówki nr 1, dwoje wychowanków z placówki nr 2, dwoje wychowanków z placówki nr 3). Lekarstwa dawkowane są przez wychowawców i przechowywane są w miejscu niedostępnym dla dzieci w zamykanych szafkach. Informacje o przyjmowaniu przez dzieci leków umieszczone są na tablicach w aneksach kuchennych oraz pokoju dziennym (placówka nr 1).

Sześćcioro spośród wszystkich wychowanków placówek przebywało w szpitalu: na oddziale urologii i traumatologii (z powodu bólu brzucha – 1 chłopiec z placówki nr 1); na oddziale psychiatrycznym (z powodu zaburzeń opozycyjno – buntowniczych i zaburzeń zachowania – 1 dziewczynka z placówki nr 1 i samookaleczeń – 1 dziewczynka z placówki nr 2); na oddziale rehabilitacyjnym dla dzieci (1 dziewczynka z placówki nr 4 z powodu wady postawy), w klinice chirurgii dziecięcej urologii i traumatologii (operacja przepukliny) oraz na oddziale psychiatrii dziecięcej (zaburzenia emocjonalno – popędowych) oraz w klinice położnictwa i ginekologii (z powodu bólów brzucha - 1 dziewczynka); na oddziale pediatrycznym (z powodu wymiotów i bólu w klatce piersiowej – 1 dziewczynka z placówki socjalizacyjnej).

8. Dostępu do zajęć wyrównawczych kompensacyjnych, a także terapeutycznych i rewalidacyjnych, o ile takie są wskazane dla dzieci, a także dostępu do udziału w zajęciach pozalekcyjnych i rekreacyjno-sportowych.

Na terenie placówek dzieci mają możliwość korzystania z następujących zajęć prowadzonych przez pedagoga zatrudnionego w Centrum, tj.:

- zajęcia terapeutyczne – obecnie prowadzone dla 3 wychowanków z placówek nr 2, 4 i placówki socjalizacyjnej. Zajęcia dotyczą: relacji

rówieśniczych, zalet i wad, porozumiewania się, sposobów jak zapracować na premię i nagrodę i oceny samego siebie;

- zajęcia wyrównawczo-kompensacyjne – w których na dzień kontroli uczestniczyło 7 wychowanków (w tym: z placówki nr 1 – 1 wychowanka, z placówki nr 2 – 2 wychowanków; z placówki nr 3 – 1 wychowanek i z placówki nr 4 – 3 wychowanków). Wychowankowie podczas zajęć wypełniają karty pracy, rozwiązują zadania matematyczne, wykonują zadania z j. polskiego i angielskiego, zadania ortograficzne, tabliczkę mnożenia, czytanie itp.

Ponadto sześćcioro wychowanków uczestniczy na zajęciach wyrównawczych organizowanych w szkołach, do której uczęszcza.

W okresie objętym kontrolą zorganizowane zostały zajęcia socjoterapeutyczne, które prowadzone były przez pedagoga i psychologa zatrudnionych w Centrum. W zajęciach uczestniczyło łącznie 23 dzieci z placówek, w tym 11 starszych wychowanków i 12 młodszych. Zajęcia dotyczyły m. in. praw dziecka (**zał. nr 32**), a ponadto poruszały tematykę samoakceptacji, poczucia własnej wartości i marzeń dzieci. Prowadzone były również jednorazowe warsztaty dla wychowanków i wychowawców, w ramach Programu Profilaktyki Zdrowia Psychicznego. Zajęcia dla dzieci dotyczyły anoreksji i depresji, natomiast dla wychowawców problemu samobójstw wśród dzieci. W warsztatach uczestniczyło 18 wychowanków placówek.

Wychowankowie placówek korzystają z zajęć logopedycznych, prowadzonych przez wychowawcę - neurologopedę zatrudnionego w Centrum. Na zajęcia logopedyczne uczęszcza 9 wychowanków. Wychowawca prowadzi z zajęć *Karty Terapii Logopedycznej* (**zał. nr 33**).

Dziewięcioro wychowanków placówek uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych sportowych (4 wychowanków), teatralnych (2 wychowanki) i trzy wychowanki należą do chóru szkolnego.

Placówki organizują/proponują wychowankom różne formy spędzania czasu wolnego (**zał. nr 34 nr 35**): gry i zabawy na świeżym powietrzu, zajęcia plastyczne i kulinarne, muzyczne, wyjazdy na basen, grille, ogniska, udział w przedstawieniu jasełkowym i w różnych konkursach. Placówki co roku organizują imprezę mikołajkową, zabawę andrzejkową i dzień dziecka. W wakacje część dzieci wyjechała na obóz do Zagai. Ponadto dla wychowanków zorganizowano atrakcje w formie wycieczek do Wisły, Centrum Nauki Kopernika, udziału w warsztatach teatralnych w Kielcach oraz treningach piłki nożnej w Tarnobrzegu.

9. Odzieży, obuwia i innych przedmiotów osobistego użytku, stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb, zabawek odpowiednich do wieku rozwojowego dziecka, środków higieny osobistej, podręczników, pomocy i przyborów szkolnych.

Odzież i bielizna przechowywane są w pokojach wychowanków w szafach, komodach i regałach. Garderoba w trakcie oględzin była poskładana i utrzymana w czystości. Dyrektor Centrum twierdzi, że wychowankowie systematycznie zaopatrywani są w niezbędną odzież, dostosowaną do indywidualnych potrzeb wychowanków i pory roku. W roku 2017 każda z placówek wydała średnio 100 zł. na zakup odzieży, obuwia i bielizny dla jednego wychowanka. W opinii kontrolujących powyższa kwota jest stosunkowo niewielka, w związku, z czym może być niewystarczająca biorąc pod uwagę potrzeby dzieci i młodzieży. Zarówno z wyjaśnień dyrektora oraz informacji zawartej w załączniku nr 1 do kontroli wynika, że odzież, obuwie i kosmetyki Centrum pozyskuje od sponsorów. Wychowankowie w czasie rozmowy twierdzili, że nie brakuje im odzieży, obuwia i kosmetyków. Potrzeby w tym zakresie, wychowankowie zgłaszają wychowawcom i są one zazwyczaj uzupełniane na bieżąco. Placówki prowadzą karty odzieżowe dokumentując w nich wydawane wychowankom obuwie, odzież i bieliznę. Każda placówka prowadzi również zeszyt zniszczeń odnotowując w nim odzież i obuwie, które uległo zniszczeniu (zał. nr 36).

W załączniku do kontroli nr 1 cz. III, oględzin placówek i rozmów z dziećmi wynika, że wychowankowie zostali zaopatrzeni w podręczniki i przybory szkolne. Część podręczników jest w trakcie nabywania przez placówkę.

Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli wynika, że wychowankowie nie dokonują samodzielnie zakupów odzieży, bielizny i obuwia. Kontrolujący zaproponowali, aby placówki zachęciły starszych wychowanków do dokonywania zakupów. Doświadczenia takie z pewnością przyczynią się do kształtowania u dzieci umiejętności związanych z rozsądnym gospodarowaniem pieniędzmi i uczą odpowiedzialności.

10. Kieszonkowego (kwoty pieniężnej do dysponowania dla dzieci pow. 5 r. ż., nie niższej niż 1% i nie wyższej niż 8% z kwoty odpowiadającej kwocie, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt. 2 ustawy).

Z ustaleń kontrolnych wynika, że wszyscy wychowankowie placówek otrzymują kieszonkowe. Każda z placówek ma opracowany i zatwierdzony podpisami wychowanków „Regulamin kieszonkowego”. Do regulaminów kieszonkowego dołączone były

„oświadczenia”, zgodnie z którymi część wychowanków wyraziła zgodę na przechowywanie kieszonkowego w depozycie u wychowawców, co potwierdzili własnoręcznym podpisem (**zał. nr 37**).

Regulamin wypłacania kieszonkowego w placówce nr 1 (**zał. nr 38**) określa m.in.: wysokość kwoty kieszonkowego; termin wypłaty kieszonkowego (około 30 - go dnia każdego miesiąca); warunki zwiększenia kieszonkowego (np. za otrzymywanie pozytywnych ocen, kulturalne zachowanie się w placówce i poza nią, wykonywanie dodatkowych dyżurów). Kieszonkowe może być jednorazowo zwiększone do 45% za zgodą dyrektora. Ponadto zgodnie z regulaminem kieszonkowe może być zawieszona „na czas nie krótszy niż jeden miesiąc i nie dłuższy niż trzy miesiące” za m.in. niszczenie mienia, stosowanie przemocy fizycznej, częste odmowy wykonywania dyżurów. W przypadku celowego wyrządzenia szkody, wychowanek zobowiązany jest pokryć koszty. Zapis regulaminu dotyczący przeznaczenia kieszonkowego na cele placówki, w przypadku palenia papierosów i spożywania alkoholu należy doprecyzować poprzez dodanie informacji, że minimalna kwota, o której mowa w rozporządzeniu będzie wychowankowi wypłacona bez względu na okoliczności. Ponadto regulamin nie określa trybu wypłaty kieszonkowego, konkretnego dnia wypłaty oraz nie jest zatwierdzony przez dyrektora Centrum.

Regulamin przyznania kieszonkowego w placówce nr 2 (**zał. nr 39**) zawiera informacje nt. zasad przyznawania kieszonkowego, a także tryb wypłaty kieszonkowego. Zgodnie z regulaminem, kwota kieszonkowego może być zwiększona do 50 % (za dobrą postawę) lub wypłata może być wstrzymana (za naganną postawę oraz niewywiązywanie się z obowiązków). Zapisy te nie określają szczegółowo za co kieszonkowe może być zwiększone oraz wstrzymane, okresu na jaki wypłata kieszonkowego może być wstrzymana, a także dnia wypłaty kieszonkowego. Regulamin jest zatwierdzony przez dyrektora Centrum.

Regulaminy przyznawania kieszonkowego w placówce nr 3 oraz placówce socjalizacyjnej (**zał. nr 40**) są jednakowe i określają m.in.: wysokość kwoty kieszonkowego (20 – 25 zł.), informacje, kiedy kieszonkowe może być zwiększone m.in.: za właściwe zachowanie, należyte wypełnianie obowiązków szkolnych i powierzonych na terenie placówki oraz reprezentowanie placówki na zewnątrz w konkursach, zawodach itp. - nawet o 50 % lub wstrzymane. Zgodnie z regulaminami, wypłata kieszonkowego może być wstrzymana na czas nie krótszy niż miesiąc i nie dłuższy niż trzy miesiące min. za: stosowanie przemocy fizycznej i psychicznej wobec innych, niszczenie przedmiotów

i sprzętów będących wyposażeniem placówki oraz rzeczy własnych i innych osób, wagarowanie, kradzież oraz stosowanie używek (alkoholu, papierosów, narkotyków). W regulaminach nie określono trybu wypłacania kieszonkowego, dnia w którym będzie wypłacane. Regulaminy zatwierdzone przez dyrektora Centrum.

Regulamin wypłacania kieszonkowego w placówce nr 4 (**zał. nr 41**) - zawarte są w nim m.in.: informacje nt. komu przysługuje kieszonkowe, do kiedy zostaje wypłacane (do 30 – go dnia każdego miesiąca) oraz informacje kiedy może być wstrzymana wypłata w całości lub w części kieszonkowego (za przeklinanie, wagary, picie alkoholu, za łamanie zasad regulaminu placówki itp.). Okres wstrzymania wypłaty kieszonkowego ustalany jest wspólnie z wychowankiem. W tym przypadku zasadne byłoby sporządzanie notatki podpisanej m.in. przez wychowanka, w której określony byłby okres wstrzymania wypłaty. Ponadto z regulaminu wynika, że dla wychowanków tej placówki nie przewidziano możliwości zwiększenia kwoty kieszonkowego. W regulaminie brak wysokości kwoty bazowej kieszonkowego, trybu wypłacania kieszonkowego i podpisu dyrektora Centrum.

Z list wypłat kieszonkowego w placówkach za miesiąc kwiecień, maj, czerwiec oraz lipiec i sierpień 2018 r., wynika, że wszystkie dzieci otrzymują kieszonkowe w wysokości od 20 do 25 zł. W przypadku wychowanków, którzy zadeklarowali się - podpisując stosowne oświadczenie, aby kieszonkowe przechowywane było u wychowawcy oraz małych dzieci lub przebywających poza placówką - wychowawca pobiera kieszonkowe i podpisuje się na liście. Oświadczenie powyższe nie upoważnia wychowawców do odbierania kieszonkowego podczas wypłaty, a jedynie do jego przechowywania. Wychowankowie, których kieszonkowe jest przechowywane przez wychowawców, w dowolnym czasie mogą pobierać drobne kwoty, co jest odnotowane w zeszytach prowadzonych przez wychowawców.

11. Dostępu do nauki, w tym również w szkołach usytuowanych poza miejscowością, w której znajduje się placówka oraz w systemie nauczania indywidualnego oraz opłatę za pobyt w bursie lub internacie, jeżeli dziecko uczy się poza miejscowością, w której znajduje się placówka, a także pomocy w nauce, w szczególności przy odrabianiu zadań domowych.

Wychowankowie placówek realizują obowiązek szkolny uczęszczając do: przedszkola w Nagłowicach (1), szkoły podstawowej w Nagłowicach (22), gimnazjum w Nagłowicach (1), specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego w Jędrzejowie (7), zakładu doskonalenia

zawodowego w Jędrzejowie (2), zespołu szkół ponadgimnazjalnych w Jędrzejowie (5), szkoły Avans w Jędrzejowie (3), liceum ogólnokształcącego we Włoszczowie (1), zespołu szkół samochodowo – usługowych (1), młodzieżowego ośrodka wychowawczego (2).

W placówkach jest 11 wychowanków posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego: w placówce nr 1 - 2 wychowanków, którzy uczą się w SOSW w Jędrzejowie i w MOW w Podgłębokiem; w placówce nr 2 – 3 wychowanków, którzy realizują obowiązek szkolny w SOSW w Jędrzejowie; w placówce nr 3 – 3 wychowanków, którzy uczą się w SP w Nagłowicach i w SOSW w Jędrzejowie; w placówce nr 4 – 2 wychowanków, którzy uczą się w SP w Nagłowicach; w placówce socjalizacyjnej – 1 wychowanek realizuje obowiązek szkolny w SOSW w Jędrzejowie; Obecnie organizowane jest indywidualne nauczanie dla jednego wychowanka z placówki nr 2.

Cztery placówki pokrywają koszty pobytu 7 wychowanków w bursach/internatach (placówka nr 1 – 2 wychowanków, placówka nr 2 - 1 wychowanek, placówka nr 3 – 2 wychowanków, placówka socjalizacyjna – 2 wychowanków), w miesięcznej wysokości od 180 zł do 370 zł.

W odrabianiu lekcji pomagają wychowankom wychowawcy oraz w miarę możliwości pedagog i psycholog.

12. Pokrycie kosztów przejazdu do i z miejsca uzasadnionego pobytu poza placówką.

Placówki pokrywają koszty dojazdu do szkół, internatu na praktyczną naukę zawodu oraz dojazd do lekarzy. Pokrywane są również koszty przejazdu dzieci na zajęcia pozalekcyjne np. na treningi sportowe (piłka nożna).

13. Respektowanie praw dziecka.

Dzieci z placówek znają swoje prawa i wiedzą, kto stoi na ich straży, co potwierdziły również w rozmowie z kontrolującymi. Dla wychowanków placówek organizowane były warsztaty, w czasie których przedstawiono dzieciom ich prawa. Prawa dziecka zapisane są w dokumentach opracowanych indywidualnie dla każdej placówki. Po analizie dokumentów okazało się, że prawa dziecka w poszczególnych placówkach są zróżnicowane i niejednolite (**zał. nr 42 i nr 43**). W związku z powyższym należałoby ujednolicić prawa w taki sposób, by wychowankowie poszczególnych placówek mieli takie same prawa. Kontrolujący zaproponowali również, aby informacje o prawach dziecka oraz nr telefonu do rzecznika wywieszane były w widocznych miejscach w placówkach.

Podsumowując, stwierdzić należy, że zadanie dotyczące zaspakajania potrzeb dzieci oraz respektowania ich praw jest realizowane prawidłowo z uchybieniami, w zakresie warunków bytowych i mieszkaniowych, szczegółowo opisanych powyżej.

Przestrzeganie przepisów określających zasady działania placówki.

W trakcie kontroli dokonano analizy dokumentacji wychowanków umieszczonych w placówkach w 2017 r. i 2018 r. oraz dotyczącej funkcjonowania placówek:

Ewidencję wychowanków - prowadzona jest jedna ewidencja dla wszystkich placówek, co jest niezgodne z § 15 ust. 5 rozporządzenia MRPiPS w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Zgodnie z zapisem prawnym, ewidencja prowadzona jest dla placówki opiekuńczo-wychowawczej, co zdaniem kontrolujących oznacza, że winna być prowadzona dla każdej placówki odrębnie. Prowadzona przez Centrum ewidencja zawiera następujące dane: imię i nazwisko dziecka, dane rodziców, informację o organie kierującym dzieckiem do placówki, dotychczasowe miejsce pobytu, datę przyjęcia do placówki, informację o skreśleniu wychowanka z ewidencji, w tym: datę skreślenia, powód, oraz informację o tym gdzie wychowanek będzie przebywał po opuszczeniu placówki. Z ewidencji wynika, że w roku 2017 do placówek przyjętych zostało łącznie 13 dzieci, z czego na dzień kontroli, sześcioro już w nich nie przebywało (3 wróciło do domu, 2 umieszczonych zostało w rodzinie zastępczej, 1 wychowanek się usamodzielniała). Natomiast w roku 2018 do ewidencji wpisanych zostało 10 wychowanków, z czego dwoje na dzień kontroli w nich nie przebywało (dzieci wróciły do domu rodzinnego).

Akta osobowe wychowanków. Centrum gromadzi niezbędną dokumentację dotyczącą sytuacji prawnej, zdrowotnej, szkolnej i rodzinnej wychowanków oraz inną dotyczącą dziecka lub jego rodziców. W aktach znajdowały się następujące dokumenty: postanowienia sądu o umieszczeniu w placówce, skierowania PCPR do placówki, orzeczenia, zaświadczenia o zameldowaniu tymczasowym w placówce, odpisy aktów urodzenia, odpisy aktów zgonu rodziców, zgody sądu na urlopowanie, świadectwa szkolne, opinie z poradni psychologiczno-pedagogicznej, diagnozy psychologiczne i in.

Diagnozy psychologiczne (zał. nr 44) – dla każdego wychowanka opracowana została diagnoza psychologiczna, która uwzględnia wszystkie obszary, zgodnie z § 14 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. W diagnozach uwzględnione zostały również wskazania do pracy pedagogicznej z dzieckiem oraz do pracy z rodziną.

Plany pomocy dziecku (zał. nr 45) – dla wszystkich wychowanków umieszczonych w placówkach w okresie objętym kontrolą opracowane zostały plany pomocy dziecku. Plany zawierają: datę opracowania, inf. o sytuacji prawnej wychowanka, dane dotyczące dziecka (datę urodzenia i miejsce zameldowania na pobyt stały) i jego rodziców (adres zamieszkania), imię i nazwisko wychowawcy prowadzącego, cel główny planu (zazwyczaj: powrót do domu rodzinnego, umieszczenie w rodzinnej pieczy zastępczej lub usamodzielnienie), okres na jaki opracowany został plan, instytucje i osoby pomocne w realizacji planu, sposoby realizacji założonego celu. Ponadto w planie określone zostały działania krótkoterminowe na okres miesiąca. Są one zróżnicowane ze względu na wiek, potrzeby dzieci, sytuację rodzinną, prawną, zdrowotną i szkolną wychowanka, np.: zorganizowanie opieki zdrowotnej, zaadoptowanie się w placówce i nowej szkole, przygotowanie do I komunii świętej, motywowanie do czytania książek, rozwijanie samodzielności (wykonywanie czynności porządkowych, przygotowywanie posiłków, mycie naczyń, nauka prania i obsługi sprzętów, pomoc w codziennych czynnościach młodszym wychowankom, składanie ubrań, wyrabianie nawyku dbania o higienę osobistą i zdrowie, nauka samodzielnego chodzenia do i ze szkoły, nauka rozsądnego gospodarowania pieniędzmi i planowania zakupów, nauka umiejętności korzystania z różnego rodzaju instytucji), rozwijanie i podtrzymywanie więzi rodzinnych, rozwijanie zainteresowań, pomoc w wyborze szkoły, doskonalenie umiejętności szkolnych, pomoc w realizacji obowiązku szkolnego. W planach opracowanych na okres dłuższy niż pół roku, brak podsumowania realizacji celów. Zgodnie z rozporządzeniem MPiPS w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej § 15 ust. 5 plan winien być modyfikowany nie rzadziej niż co pół roku.

Karty pobytu wychowanków w placówkach (zał. nr 46) – wpisy w kartach dokonywane co miesiąc we wszystkich obszarach, o których mowa w § 17 ust. 1 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Wpisy odzwierciedlają aktualną sytuację dziecka w placówce, szkolną, zdrowotną, rodzinną, jego aktualne potrzeby i ważne dla niego wydarzenia.

Dokumentacja psychologa:

Karty udziału w zajęciach specjalistycznych (zał. nr 47) – aktualnie 15 spośród wychowanków uczestniczy w zajęciach specjalistycznych i dla nich prowadzone są karty, które uwzględniają: imię i nazwisko wychowanka oraz rozpoznane u niego trudności, datę zajęć, informacje o rodzaju prowadzonych zajęć, cel, stopień realizacji, imię i nazwisko prowadzącego zajęcia, uwagi. Zajęcia prowadzone były w formie indywidualnej i grupowej

i były to min.: ćwiczenie koncentracji uwagi, sprawności grafomotorycznych, ćwiczenia relaksacyjne, kształtowanie postawy zrozumienia i akceptacji, praca nad negatywnymi emocjami, twórcze myślenie, poczucie własnej wartości, obraz samego siebie.

Arkusze obserwacji psychologicznych (zał. nr 48) – prowadzone są dla wszystkich wychowanków placówek. Zapisy w arkuszu dokonywane są na podstawie obserwacji, rozmów z wychowankami oraz informacji uzyskanych np. od wychowawców, czy pedagoga. Do arkuszy załączone są testy, rysunki, notatki z rozmów. Arkusz zawiera min.: datę zajęć, informacje o rodzaju wykonanych badań oraz informacje z obserwacji/rozmowy, uwagi, imię i nazwisko wychowanka. Wpisy z obserwacji dokonywane są kilka razy w miesiącu, co miesiąc lub co dwa, trzy miesiące.

Dokumentacja pedagoga:

Karty udziału w zajęciach specjalistycznych (zał. nr 49) – prowadzone są na rok szkolny – aktualnie dla 5 wychowanków wymagających tego typu zajęć z powodu: FAS, ADHD, dysharmonijnego rozwoju i procesów poznawczych, dysleksji, upośledzenia umysłowego, nadpobudliwości, opóźnień w rozwoju. W poprzednim roku szkolnym, zajęcia specjalistyczne prowadzone były dla 14 wychowanków. Zajęcia prowadzone były min. w formie: nauki czytania sylabowego i głośnego, tabliczki mnożenia i dzielenia, wyszukiwania cyfr, ćwiczenia koncentracji uwagi, rozwiązywania krzyżówek, rebusów, przepisywania tekstów, ćwiczeń w mierzeniu kątów, długości i masy, nauki asertywności. Karta zawiera: datę zajęć, informacje o rodzaju prowadzonych zajęć, cel, stopień realizacji, imię i nazwisko prowadzącego zajęcia, uwagi, imię i nazwisko wychowanka oraz rozpoznane u niego trudności.

Arkusze obserwacji pedagogicznych (zał. nr 50) – opracowane dla wszystkich wychowanków placówek. Obserwacje prowadzone są na terenie placówki i poza nią podczas zajęć, uroczystości, codziennych czynności. Arkusz zawiera min.: datę zajęć, informacje o rodzaju wykonanych badań oraz informacje z obserwacji/rozmowy, uwagi, imię i nazwisko wychowanka. Wpisy z obserwacji dokonywane są kilka razy w miesiącu, co miesiąc lub co dwa miesiące.

W Centrum zatrudniony jest wychowawca posiadający m. in. wykształcenie logopedyczne, który przeprowadza z dziećmi zajęcia w tym zakresie. Aktualnie w zajęciach uczestniczy 9 dzieci. Praca wychowawcy w tym zakresie dokumentowana jest w *Kartach Terapii Logopedycznej (zał. nr 33)* zawierającej dane dziecka (imię i nazwisko), wywiad nt.

rozwoju mowy dziecka, diagnoza, artykulacja, stwierdzona wada, plan terapii. Informacje nt. przebiegu zajęć opisane są w realizacji zamierzeń terapeutycznych.

Dokumentacja pracownika socjalnego – pracownik socjalny nie prowadził w okresie objętym kontrolą dokumentacji dotyczącej pracy z rodzinami. Brak również dokumentacji świadczącej o współpracy z sądem, ośrodkami pomocy społecznej i in. Współpraca z PCPR prowadzona jest jedynie w zakresie przekazywania informacji o stanie liczbowym wychowanków w poszczególnych placówkach oraz usamodzielnień. Pisma dotyczące sytuacji prawnej wychowanków do sądu, dotyczące kontaktów i współpracy z ośrodkami pomocy społecznej sporządzane są przez wychowawców i pedagoga. Urlopowania wychowanków w domach rodzinnych nadzorowane są przez wychowawców. Przedstawiona przez pracownika socjalnego dokumentacja oraz wyjaśnienia pisemne (**zał. nr 51**) nie potwierdziły podejmowania pracy socjalnej wobec wychowanków i ich rodziców. Pracownik socjalny zgodnie z zakresem zadań i obowiązków (**zał. nr 52**) winien realizować m.in. zadania:

- rozpoznawać i diagnozować sytuacje rodzinną wychowanków,
- prowadzić pracę socjalną z rodzinami wychowanków,
- zajmować się sprawami zdrowotnymi, szkolnymi i innymi wychowanków,
- podejmować działania zmierzające do unormowania sytuacji rodzinnej w celu powrotu dziecka do rodziców,
- podejmować współpracę z instytucjami zajmującymi się dzieckiem i rodziną,
- prowadzić dokumentację dotyczącą zadań.

W dokumentacji pracownika socjalnego brak dokumentów potwierdzających realizację powyższych zadań.

Zadanie dotyczące przestrzegania przepisów określających zasady działania placówki realizowane jest prawidłowo z uchybieniami polegającymi na nie prowadzeniu dla każdej placówki odrębnych ewidencji wychowanków, braku modyfikacji co 6 miesięcy planów pomocy dziecku opracowanych na okres powyżej pół roku oraz nie realizowaniu zadań przez pracownika socjalnego i nie prowadzeniu w tym zakresie dokumentacji.

Ustaleń dokonano w oparciu o:

- rozmowę z dyrektorem Centrum, liderami poszczególnych placówek, pedagogiem, pracownikiem socjalnym oraz z wychowankami,
- analizę dokumentacji dotyczącej funkcjonowania placówki oraz indywidualnej wychowanków,
- informacji pisemnych sporządzonych na okoliczność kontroli, które stanowią zał. nr 1 do niniejszego wystąpienia,
- oględzin i wizji lokalnej pomieszczeń placówki.

W wyniku kontroli wydaje się następujące zalecenia pokontrolne:

1. Z chwilą zmiany siedziby Ośrodka Interwencji Kryzysowej poinformować o tym fakcie Wojewodę Świętokrzyskiego.
2. Podjąć działania zmierzające do likwidacji placówki nr 1 mieszczącej się w starej części budynku.
3. Stosować nazewnictwo placówek zgodnie z zezwoleniem wojewody.
4. Uszczegółowić zapisy i uzupełnić braki formalne w regulaminach kar i nagród.
5. Zaprowadzić dokumentację dot. bieżącego funkcjonowania placówek oraz wyjść wychowanków poza ich teren.
6. Dostosować „ABC usamodzielnienia” do aktualnie obowiązujących przepisów prawnych.
7. Opiekuna usamodzielnienia wyznaczać zgodnie z art. 145 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
8. Niezwłocznie po dokonaniu okresowej oceny sytuacji dziecka przekazywać wnioski do Sądu.
9. Zgodnie ze wskazówkami zawartymi w wystąpieniu pokontrolnym:
 - a) dokonać niezbędnych prac remontowych (łazienki – placówka nr 4),
 - b) wymienić niektóre tapczany (po dokonaniu rozeznania stanu i potrzeb placówek),
 - c) wymienić poszewki na pościeli (placówka nr 3),
 - d) wymienić suszarkę na naczynia i tackę (placówka nr 1),
 - e) doposażyć łazienki w osłony w oknach (wszystkie placówki),
 - f) doposażyć łazienki w wieszaki na ręczniki (placówka nr 1),
 - g) zamontować zamki w drzwiach toalet (placówka nr 3) lub naprawić zamki w łazience w placówce nr 4,
 - h) uporządkować szczoteczki do zębów (placówka nr 2 i nr 3),

- i) wyczyścić toster i lodówkę (placówka nr 1), krzesła w części jadalnej w aneksie oraz meble w jednym pokoju (placówka nr 3),
 - j) wymienić wypaczone panele w podłodze, w części jadalnej w aneksie oraz płytki podłogowe w jednym pokoju (placówka nr 3).
 - k) Usunąć zagrzybienie na ścianie i suficie w placówce nr 1.
10. Po wizycie u weterynarza poinformować tut. Urząd o tym czy wizyta odbyła.
11. Utrzymywać na bieżąco porządek w pokojach wychowanków i pozostałych pomieszczeniach placówek, szczególnie w placówce nr 1.
12. Umożliwić starszym wychowankom samodzielne dokonywanie zakupów odzieży, bielizny i obuwia.
13. Zmodyfikować zapisy regulaminów dotyczące kieszonkowego w poszczególnych placówkach:
- a) placówka nr 1 – doprecyzować zapis regulaminu dotyczący przeznaczenia kieszonkowego na cele placówki, w przypadku palenia papierosów i spożywania alkoholu poprzez dodanie informacji, że minimalna kwota, o której mowa w rozporządzeniu będzie wychowankowi wypłacona bez względu na okoliczności. Ponadto określić tryb wypłaty kieszonkowego, konkretny dzień wypłaty oraz zatwierdzić regulamin przez dyrektora Centrum;
 - b) placówka nr 2 - określić szczegółowo za co kieszonkowe może być zwiększone oraz wstrzymane, okres na jaki wypłata kieszonkowego może być wstrzymana, a także dzień wypłaty kieszonkowego;
 - c) placówka nr 3 i placówka socjalizacyjna - określić tryb wypłacania kieszonkowego oraz dzień w którym będzie wypłacane;
 - d) placówka nr 4 - w przypadku wstrzymania wypłaty kieszonkowego sporządzać notatkę podpisaną m.in. przez wychowanka, w której określony byłby okres wstrzymania wypłaty. Określić wysokość kwoty bazowej kieszonkowego, tryb wypłacania kieszonkowego i zatwierdzić regulamin podpisem dyrektora Centrum;
 - e) Odbiór kieszonkowego zawsze winien być potwierdzony podpisem wychowanka (poza dziećmi małymi, które nie potrafią się jeszcze podpisać).
14. Ujednolicić prawa dziecka w taki sposób, by wychowankowie poszczególnych placówek mieli takie same prawa.
15. Dla każdej placówki prowadzić odrębną ewidencję wychowanków.

16. Plany opracowane na okres dłuższy niż pół roku modyfikować nie rzadziej niż co 6 miesięcy.

17. Zobligować pracownika socjalnego do dokumentowania realizacji obowiązków i zadań uwzględnionych w zakresie czynności.

W związku z pisemnym oświadczeniem dyrektora Centrum, złożonym podczas kontroli dotyczącym likwidacji placówki nr 1 odstąpiono od wydawania zaleceń pokontrolnych dotyczących prac remontowych niezbędnych w tejże placówce.

Wystąpienie pokontrolne sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z czego jeden przekazuje się kierownikowi kontrolowanej jednostki, a drugi włącza się do akt kontroli.

Pouczenie

Zgodnie z art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2016 poz. 998 ze zm.) kontrolowana jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. Wojewoda, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń przedstawi stanowisko w sprawie ich uwzględnienia. W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska wojewody, do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń. W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez wojewodę, kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska wojewody, do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 198 ustawy - kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 10 000 zł.

g
.....Anna Krawiec.....
.....Katarzyna Arendoruk.....
.....Alicja Semeł.....
(podpisy inspektorów)

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Mariusz Pasek
STĘPCA DYREKTORA
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA
.....
(zarządzający kontrolę)

Wykaz załączników:

1. Informacje pisemne przygotowane na okoliczność kontroli (jedna wspólna i 5 dla poszczególnych placówek).
2. Protokół przyjęcia ustnego oświadczenia w sprawie POW nr 1.
3. Uchwała Nr 125/366/2014 Zarządu Powiatu w Jędrzejowie z dn. 16.07.2018 r.
4. Uchwała Nr 14/26/2015 Zarządu Powiatu w Jędrzejowie z dn. 21.04.2015 r.
5. Protokół przyjęcia ustnego wyjaśnienia w sprawie OIK.
6. Postanowienie Sygn.akt.III Nsm 168/18.
7. Pismo Centrum do PCPR w Jędrzejowie z dn. 18.05.2018 r.
8. Pismo Centrum do PCPR w Jędrzejowie z dn. 04.09.2018 r.
9. Pismo PCPR do Sądu Rejonowego z dn. 03.01.2018 r.
10. Procedura opieki nocnej w POW nr 1.
11. Regulamin oddziaływań wychowawczych w POW nr 1.
12. Regulamin oddziaływań wychowawczych.
13. Regulamin przyznawania kar i nagród w POW nr 3.
14. Procedura wychowawcza w POW nr 4.
15. Kary i nagrody w placówce socjalizacyjnej.
16. Protokół zespołu wychowawczego w placówce nr 3.
17. Protokół przyjęcia ustnego wyjaśnienia w sprawie usamodzielnień.
18. Protokół przyjęcia ustnego wyjaśnienia w sprawie opiekunów usamodzielnienia.
19. Pismo Centrum do PCPR w Jędrzejowie 06.11.2017 r.
20. Indywidualny program usamodzielnienia.
21. Karta pobytu w placówce.
22. Protokół z posiedzenia zespołu z dn. 08.06.2018 r.
23. Protokół oględzin z placówki nr 1.
24. Protokół oględzin z placówki nr 2.
25. Protokół oględzin z placówki nr 3.
26. Protokół przyjęcia ustnego wyjaśnienia.
27. Protokół oględzin z placówki nr 4.
28. Protokół oględzin z placówki socjalizacyjnej.
29. Jadłospisy za okres od 11.06.2018 r. – 01.07.2018 r.
30. Notatka służbowa z dn. 12.04.2018 r.
31. Notatki z zeszytu prowadzonego przez wychowawców.
32. Informacje dotyczące warsztatów dot. praw dziecka.
33. Karta terapii logopedycznej.
34. Zdjęcia.
35. Dokumentacja dotycząca konkursu dla wychowanków.
36. Informacje z zeszytu zniszczeń.
37. Oświadczenia wychowanków.
38. Regulamin wypłacania kieszonkowego w placówce nr 1.
39. Regulamin przyznawania kieszonkowego w placówce nr 2.
40. Regulamin przyznawania kieszonkowego w placówce socjalizacyjnym.
41. Regulamin wypłacania kieszonkowego w placówce nr 4.
42. Prawa i obowiązki wychowanka w placówce socjalizacyjnej.
43. Diagnoza psychologiczna.
44. Plan pomocy dziecku.
45. Karta pobytu dziecka.
46. Karta udziału w zajęciach specjalistycznych.
47. Arkusz badań i obserwacji psychologicznych.

48. Karta udziału w zajęciach specjalistycznych.
49. Arta udziału w zajęciach specjalistycznych.
50. Arkusz badań i obserwacji pedagogicznych.
51. Protokół przyjęcia ustnego wyjaśnienia.
52. Zakres zadań pracownika socjalnego.